

МСФИ 15: Приходи од уговора са купцима – Постојање значајне компоненте финансирања у уговору

Приликом одређивања цене трансакције у уговору ентитет коригује обећане износе накнаде узимајући у обзир временску вредност новца ако тај уговор садржи значајну компоненту финансирања. МСФИ 15. 60

Када се врши кориговање обећаног износа накнаде за значајну компоненту финансирања циљ је да ентитет призна приход у износу који одражава цену коју би купац платио за обећано добро или услугу да је купац платио готовином за то добро или услугу (или пошто) је она пренета на купца (то јест, продајна цена у готовини). Ентитет треба да размотри све релевантне чињенице и околности приликом процењивања, да ли уговор садржи компоненту финансирања и да ли је компонента финансирања значајна за уговор, укључујући и следеће:

- a) Разлика, ако постоји, између износа обећане накнаде и продајне цене у готовини за обећано добро или услуге, и
- b) Комбиновани ефекат оба следећа елемента:
  - i. Очекивани временски период између преноса обећаних добара или услуга купца од стране ентитета и плаћања ентитета за то добро или услугу од стране купца; и
  - ii. Преовлађујућа каматна стопа на релевантном тржишту. МСФИ 15. 61

Уговор нема значајну финансијску компоненту ако неки од следећих фактора постоји. МСФИ 15. 62

Фактор	Пример
Ентитет прима награду унапред и време преноса добара или услуга на купца је у дискрецији купца	Унапред плаћена претплата за мобилни телефон (pre paid) или ваучери за лојалност купца
Знатан део накнаде је варијабилан, и износ или време накнаде је изван контроле купца или ентитета	Трансакција чија накнада је провизија заснована на продаји
Разлика између износа обећане накнаде и продајне цене за готовину обећаних добара или услуга настаје из не финансијских разлога	Заштита да друга страна у уговору не испуни све своје обавезе из уговора.

Стандард индицира да:

- Ентитет треба да одреди на почетку уговора дисконтну стопу која одражава кредитне карактеристике ентитета који прима финансирање; и
- Дисконтна стопа не треба да се ажурира за промене у околностима (на пример промена тржишних каматних стопа, промена бонитета ентитета који прима финансирање). МСФИ 15. 64

Као практично средство ентитет не мора да коригује обећани износ накнаде за ефекте значајне компоненте финансирања ако ентитет очекује, приликом закључивања уговора, да ће период од преноса обећаних добара или услуге на купца до тренутка када купац плати за то добро или услугу бити годину дана или мање. МСФИ 15. 63

Значајна финансијска компонента?		
Расходи камате	Расположиво практично решење	Приходи од камате
Плаћање унапред $T > 12$ месеци	$T < 12$ месеци	Плаћање на одложено $T > 12$ месеци

Финансијска компонента се признаје као расход камате (када купац плаћа унапред) или приход од камате (када купац плаћа одложено) и представља одвојено од уговора са купцима.

Пример: Значајна финансијска компонента – уговор са више елемената

Производна компанија Б улази у уговор са купцем Ц да му испоручи производе Х и Y за 150.000 плаћање унапред. Х ће бити испоручен за две године и Y за пет година. Б одређује да уговор садржи две обавезе извршења које испуњене у одређеном тренутку времена а то је време када се производи испоруче ентитету Ц. Б алоцира 150.000 на Х и Y у износу од 37.500 и 112.500 респективно, тј. на основу релативних самосталних продајних цена. Б закључује да уговор садржи значајну финансијску компоненту, и да је стопа финансирања од 6% одговарајућа за кредитне карактеристике на почетку уговора.

Б обрачунава уговор на следећи начин.

На почетку уговора	Признаје обавезе по основу уговора у износу од 150.000
Године 1 и 2	Током две године од почетка уговора до преноса производа Х признаје расходе камате од 9.000 и 9.540, укупно 18.540 (напомена 1)
	Признаје приходе од 42.153 за пренос производа Х (напомена 2)
Године 3,4 и 5	Признаје годишње расходе камате у износу од 7.584, 8.039 и 8, 522 (напомена 3) за године 3,4 и 5 респективно на основу обавеза по основу уговора на почетку 3 године у износу од 126.405 (напомена 4)
	Признаје приходе у износу од 150.550 за пренос производа Y (напомена 5)

Напомене:

1. Обрачунато као $150.000 \times 0,06$ за прву годину и $159.000 \times 0,06$ за другу годину.
2. Обрачунато као $37.500 + 4.635$, иницијална алокација на X плус део расхода камате који се односи на X у години 1 и 2 ($37.500 / 150.000 \times 18.540$).
3. Обрачунато као $126.405 \times 0,06 = 7.584$; $(126.405 + 7.584) \times 0,06 = 8.039$ и $(126.405 + 7.584 + 8.039) \times 0,06 = 8.522$
4. Обрачунати као $150.000 + 18.540 - 42.135$, иницијални обрачун по основу уговора на почетку плус расходи камате за две године мање износ који се престао признавати преносом производа X .
5. Обрачунат као $126.405 + 24.145$, стање обавеза по основу уговора након две године плус расходи камата за три године.¹

Приредио: Драженко Лукач

---

¹ Извор: Revenue, IFRS 15 handbook, KPMG, June 2019.